

PRZEDPŁATA:
 ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.,
 na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:
 (1 sgr. 3 fen. od pierwsza na szerokości) przy-
 mują się tylko w ekspedycji.

GAZETA W. KSIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Kopenhaga, 27. Maja. — Według wiadomości wiarygodnych admirał Napier w niedzielę stał przed Gustavsvärn gotów do walki. W poniedziałek słyszano silne strzelanie w tym kierunku.

Paryż, 27. Maja. — Dzisiejszy Monitor donosi, że dywizja generała Forey i pulki angielskie morskie otrzymały rozkaz obsadzenia Pireu. Francja i Anglia niewypowiadają wojny Grecji, tylko chcą uwolnić rząd grecki z pod wpływu zgnębionego i ofiarować wybór ocalenia. Monitor donosi dalej, że w Wiedniu podpisały cztery wielkie mocarstwa nowy protokół, tenże dołącza obie konwencje czterech wielkich mocarstw do protokołu z 9. Kwietnia.

London, 26. Maja. — Na posiedzeniu dzisiejszym izby niższej oświadcza Graham, że wiadomość o zabraniu parowca »Tigra« potwierdziła się i że nie tylko Ryga, ale jeszcze wszystkie rossyjskie porty nad morzem bałtyckim i czarnym są blokowane i że cztery mocarstwa podpisały nowy protokół w Wiedniu.

— Odrzucono bil rządowy dotyczący przysięgi, ponieważ zniósłby obrotę protestantyzmu przeciw papistom i wprowadziłby żydów do parlamentu, co według przyznania bil ów miał na celu.

Na posiedzeniu izby wyższej oświadczył Clarendon, że udzielono mu osnowę układu austriacko-pruskiego, ale poufnym sposobem. Co się tyczy pogłoski o sprzymierzeniu zaczepnym i odpornym między Rosją, Kwa i Bucharą, wątpli aby się potwierdziła.

Konstantynopol, 15. Maja. — »Phoebe« przybija na naszą przystań i przywozi wiadomości, że Rosjanie z powodu blokady na morzu czarnym nie mogą bronić brzegów czerniejskich, że opuszcili wszystkie stanowiska pomiędzy Battum i Anapą na przestrzeni 200 mil, swe fortyfikacje zburzyli i cofnęli się wewnątrz kraju do Kutais. Czerniejsi zajęli opuszczone przez Rosyan stanowiska i napadli na 1500 Rosyan w Sukum Kale i wzięli ich do niewoli. Ustanowili rząd tymczasowy pod sterem brata Szamila. (Kutais jest stolicą Imeretii, leży nad rzeką Rioni na drodze z warowni nadbrzeżnej Poti do Gori i ma 8000 mieszkańców).

Malta, 22. Maja. — Dywizja Forey odpłynęła na 14 parowcach do Aten, celem obsadzenia Grecji. 25. Maja Rosyan manewruje celem przerwania komunikacji między Warną a Silistryą. Anglicy idą do Warny a Francuzi do Balkanu. Po nieudaniu się modyfikacji ministerstwa podał się Reszyd basza do dymisji, której atoli sułtan nieprzyjął.

Sewastopol, 11. Maja. — Flota połączona wciąż stoi przed naszym portem. Mglą tak gesta panuje na morzu, że admirałskie okręty dają wystrzałami armatnimi znaki o swych stanowiskach.

Bukarest, 22. Maja w nocy o godzinie 11. — Według doniesienia z Kalaraszu zdobyli Rosjanie po kilkogodzinnym bombardowaniu jedną z fortyfikacji Silistryi. Z fortecy wysłali Turcy do ks. Paszkiewicza parlamentarza.

Berlin, d. 28. Maja. — Naj. Pan raczył nadać prezesowi sądu ziemian-skiego Bessel w Klewe, order orla czerwonego drugiej klasy z debowem liściem, ewangelickim pastorem Dr. Hülsemanowi w Elsey i Betge w Brunne pod Fehrbelinem order orla czerwonego czwartej klasy.

Berlin, d. 25. Maja. — Z Unny donoszą, że w sąsiedzkiej wsi Methler pochowanym został w dniu 22. b. m. prezes rejencji i rzeczywisty tajny minister stanu Bodelschwing.

Z Frejburga w badeniskim donoszą o aresztowaniu tamiecznego arcybiskupa z powodu jego rozporządzeń ostatnich o administracji majątków kościelnych. W dniu 22. Maja udał się urzędnik Senger z protokolistą do pomieszkania arcybiskupa celem wyprowadzenia z niego śledztwa względem ostatnich rozporządzeń. Arcybiskup niechętnie odpowiadał na zapytania sądowe. Sędzia więc mu oświadczył, że go aresztuje w imieniu prawa. Arcybiskupa pilnują teraz w jego mieszkaniu żandarmi i niewolno mu się znosić z nikim. Arcybiskup wysłał własnoręczne listy tegoż dnia do buncel-tagu, do cesarza austriackiego i do papieża. List pasterski z 5. Maja od-czytali duchowni po wielu kościołach wiejskich ostatniej niedzieli, chociaż żandarmowie po wielu miejscach go odebrali duchownym. Oryginału tego listu arcybiskup wydać niechętnie.

Północny teatr wojny.

Kiel, d. 25. Maja. — Nie możemy sobie wytłumaczyć, dla czego fran-cuzka flota tak długo bawi na wodach duńskich. Jedni przypisują to przeciwnym wiatrom wciąż panującym tak, że przez 3 dni tylko 30 mil morskich upłynęła. Drugi podsuwają względy polityczne.

— »Phlegeton«, sрубowiec francuzki o 10 armatach przybył tu z Cher-

bourg. Jest to fregata o sile 400 i ma wyborną osadę z 200 ludzi. Zupel-nie nowa i dobrze zbudowana, piękny przedstawia widok. Ma na pokładzie armaty 32 i 68 funtowe. Reżym opowiadają, że osada francuzka dobrze jest żywiona, ale ma ciężką pracę i w korbach posłuszeństwa ślepego jest utrzymywana. Najlepiej wyćwiczoną jest osada na okręcie »Du Guesclin«, bo już od 15 miesięcy jest czynna. Na liniowych okrętach stoja na niższym po-kładzie 68 funtowe armaty, na wyższym 32 funtowe. Admirał Parseval De-schenes chociaż wszystkich we wielkiej karności utrzymuje, uważanym jest za bardzo względnego na podwładnych. Nie wolno oficerom majtkom z tych okrętów dalej się oddalić na ląd, jak na ćwierć mili. Niektórzy przecie za pozwoleniem szeregownym wyjechali do Hamburga. Gości z innych miast jest tu bez liku i z ciekawością przyglądają się flocie francuzkiej.

Chrystiania, d. 23. Maja. — Parowiec szwedzki »Glera« wypłynął d. 16. b. m. z Drontheim z kompanią piechoty do fortecy Vardöhus i holował inny okręt przewoźny z artylerją i zapasami wojennymi.

Kopenhaga, d. 22. Maja. — Dzienniki francuzkie i angielskie obrabiają politykę duńską i szwedzką. Co do ostatniej, wydaje im się sprzymierze-zie z mocarstwami zachodnimi jak na dłoni, bo Szwecja myśleć może o odzyskaniu Finlandyi. Inaczej się ma z Danią. Rząd duński nie tylko w obecnej chwili, ale i w przyszłości chce się utrzymać w neutralności. Kiøbenhavsposten zamieścił w tej mierze artykuł wstępny, w którym powiada: czyliż Danii wyrządziła Rosya lub które z mocarstw zachodnich krzywdę? Czyliż Dania może powiększyć swoje granice? Nikt tego twierdzić nie może. — Mimo to znajduje się w Danii opozycja, z tak zwanych Eiderduńczyków, którzy pragną połączenia się Danii z mocarstwami zachodnimi. Opozycja ta nie pra-cuje jak w innych krajach, nad wywróceniem systematu spraw zewnętrznych, ale chce zważyć teraźniejszy gabinet za pomocą agitacyi w celu utrzymania te-raźniejszej konstytucyi. Z tego powodu sposobi się opozycja na uroczysty obchód zaprowadzenia konstytucyi w d. 5. Czerwca. Opozycja wie dobrze, co czyni, ponieważ ministerstwo obecne w sprawie zewnętrznej polityki ma opinię publiczną za sobą. Kraj także pragnie neutralności. Opozycja więc starać się będzie opinią przerobić, oburzając na rząd obywateli, chłopów, proletaryat za wydalanie Monrada, Halla i Andria, imion popularnych mię-dzy ludem. Ministerstwo przecie utrzyma się, jako europejska konieczność. Fædrelandet zamieszcza artykuł wstępny, w nim wzywa nie tylko do politycznej manifestacyi, ale i do czynności podczas uroczystości w dniu 5. Czerwca. Jaka to czynność będzie, okaże się wkrótce.

Północny teatr wojny.

Wiedeń, 28. Maja. — Coraz bardziej rozszerza się teraz teatr wojny. Donoszą nam drogą nadzwyczajną, że Rosya z chanem Chiwy zawarła sprzy-mierze. Rosya przytem zobowiązała się nigdy nienachodzić Chiwy, natomiast poseł rosyjski ma rezydować w Chiwie, a 20 oficerów rosyjskich ma stanąć na czele 10,000 kawalerii chiwańskiej. Chan ma rocznie dostawać od Rosyi 10,000 romanów.

— Z nad Dunaju donoszą, że wojska rosyjskie przechodzą po mostach ustawionych pod Kalaraszem i powyżej Oltenicy, tak że nie tylko Silistrya ale i Turtukaj będzie osaczony. Główny korpus zgromadza się pod Budesti w sile 60,000 i ruszy ku Tirnowie. Wątpią w obozie rosyjskim, czyliż armia ruszy za Balkan ku Adrianopolowi, chociażby nawet zdobyto Silistryą, bo armia na ten cel użyta niewynosiłaby nawet 100,000, gdy tymczasem Szumla i Warną byłaby w posiadaniu tureckim.

— Z Zofii przybyły wojska tureckie do Widynia i ruszyły w dalszy po-chód do Radwanu i Krajowy. Z tego domysla się, że dzielny jen. Halil basza przejdzie do kroków zaczepnych. Iskender bej (hr. Iłinski) dotych-czasowy podpułkownik (kaimakan) mianowanym został przez sułtana pułko-wnikiem (miralaj) i ozdobiony orderem nizanem ifthar w brylantach i do-wódcą naczelnym wojsk nieregularnych, z czego się bardzo cieszyło wojsko. Oprócz Iskendera baszy zasługuje na wzmiankę drugi dowódca baszibozu-kow i przyjaciel Iłlńskiego, Jakub aga, Konstanty Jakubowski z w. ks. pozn., który się odznaczył już w roku 1830 podczas polskiej rewolucyi, żył na wy-gnaniu do roku 1847 w Paryżu, po owym czasie był na emisarce w Galicyi, gdzie aresztowany siedział z Kapuścińskim i w Lwowie w r. 1848 wypusz-czonym został na wolność. Później miał udział w ruchach poznańskich, udał się do Włoch, służył tam jako kapitan w polskiej legii aż do kapitulacyi Rzymu. Przez Konstantynopol dostał się później do Węgier i przybył w czasie katastrofy pod Villagos. Z Bemem przeszedł do Wołoszczyzny i wszedł w służbę turecką. On to prowadził baszy bozuków z niezmierną odwagą w ogień i jest teraz jedną z ozdób armii naddunajskiej. O powodzeniach Rosyan pod Silistryą niemamy żadnych wiadomości. Bombardowanie trwa wciąż.

Rossya.

Z Odessy piszą: Szczegóły zakomunikowane przez szyprów statków kupieckich ujętych jako zdobycz przez nieprzyjacielskie paropływy, od 1. do 4. Kwietnia 1854 roku.

Dnia 2. Kwietnia o godzinie 10ej zrana, zbliżył się do ujścia zatoki dnieprowskiej, pod flagą wojenną rosyjską, angielski parowpływ „Retribuszena”, spuścił na wodę cztery statki wiosłowe, dla zmierzenia głębokości, i zaczął wpływać zwolna do zatoki, lecz po pierwszym wystrzale z twierdzy Kinburnskiej, powrócił na morze, i stanawszy w oddaleniu, wydał rozkaz uzbrojonym statkom wiosłowym, zabrać stojące przy ujściu zatoki statki kupieckie. Z początku zabrano cztery małe statki naładowane węglem, mąką i lnem, potem szkun, a następnie bryg, do którego, w mniemaniu że był wojenny, posłane były trzy zbrojne statki wiosłowe. Szyper tego brygu, szturman Masłowski, rozpiął żagle w celu oddalenia się na mieliznę, lecz w tymże czasie rozpoczęto przeciwko niemu kanonadę z paropływu, grożącą zatopieniem brygu i jednocześnie doścignęły go statki wiosłowe, z których przesiadło 3 oficerów, i 30 zbrojnych majtków, i aresztując osadę, skierowali bryg ku Odessie. Około godz. 8 wieczorem, wszystkie zabrane statki, będąc konwojowanymi przez paropływ, rzuciły kotwicę na odnodze Odesskiej, obok zabranych poprzednio 5 statków kupieckich.

Wzięci w niewolę ludzie, przeniesieni na Francuzki i Angielski paropływy, po 28 ludzi na każdy.

4 Kwietnia paropływy „Descarte” i „Retribuszena”, holując wszystkie zabrane statki, udały się do wyspy Fidonis, płynąc bardzo wolno, chociaż wiatr północny sprzyjał żegludze. 6 Kwietnia, około południa, po przybyciu do rzecznej wyspy, przypłynął jeszcze jeden paropływ angielski z rozkazem bombardowania Sulinu; w skutek czego wszystkie paropływy udały się do ujścia Sulinskiego. Idący wprzódzie parowiec Angielski, tak się zbliżył do brzegu, że osiadł na mieliznie, z której ledwie po 6 godzinnej usilnej pracy był ściągnięty. Przybyli w tym czasie statek Joński, oświadczył, że w Sulinie oprócz starców, kobiet i dzieci, i to wszystkich cudzoziemców, nie ma więcej nikogo, i że samo ujście Dunaju, zupełnie jest bezbronne; w skutek czego bombardowanie zaniechane zostało i parowce tegoż dnia wieczorem udały się do wyspy Fidonis. Nazajutrz, o godzinie 2 po południu, przybyły dwa parowce angielskie z rozkazem udania się ku Odessie, dokąd 3 parowce przypłynęły 9 Kwietnia z rana, a czwarty pozostał przy zdobytach statkach.

Wzięci w niewolę, przeniesieni zostali z paropływu „Descarte” na francuzki trzy piętrowy okręt „Ville de Paris”, pod flagą kontr-admirałską, a z paropływu „Retribuszena”, na angielski również trzy piętrowy okręt „Brytania”, na którym znajdował się admirał Dundas.

Szyprówie jednoznacznie oświadczają, że jak parowce tak i okręta floty sprzymierzonej, bardzo są źle obsadzone ludźmi, wziętymi po większej części z różnych statków kupieckich i to w bardzo ograniczonej liczbie, ludźmi nieoswojonymi z morzem i nie znającymi służby morskiej, między którymi znajduje się wielu mających nie więcej nad 12 lat (na okręcie „Brytania” znajduje się takich około 200). Uważano również zupełnie brak karności. Manewra odbywały się opieszale i z chałsą. Między majtkami a nawet i między oficerami, często się daje słyszeć szemranie na złą żywność, której zapas mają jeszcze na 5 miesięcy, lecz zupełny niedostatek świeżej prowizyi nie tylko dla stołu oficerów, ale nawet i dla chorych czuć się im daje. Na okrętach w ogóle wiele chorych i znaczna śmiertelność.

O następstwach kanonady, która miała miejsce 10 Kwietnia, szyprówie opowiadają:

W parowiec francuzki trafiły dwie kule rozpalone, od których tenże zapalił się, w skutek czego odprowadzony został przez inny paropływ do eskadry i posłano na niego narzędzia ogniowe z dwóch okrętów dla ugazzenia pożaru. 2) We fregacie, która zbliżyła się do baterii nr. 1 (przy willi jen. Lüdersa), trafiły dwie kule, przeszły na wylot przez oba burty, a jedna z nich oderwała nogi dowódcy fregaty, zabiwszy przytem i raniwszy do 6 ludzi. 3) Gdy parowce po bitwie wracały do eskadry, to każdy z nich miał dziurę, co szczególnie widocznem było na (kożuchu). 4) Na paropływie „Fiurya”, widoczne było uszkodzenie, i chociaż skrywano przed szyprami, jednakże słyszeli, że na tym parowcu został ktoś zabity ze znakomitych osób, również, że w statek trafiły 4 kule, i że odłamy masztu pokaleczyły 4 ludzi. Liczbę zabitych i raniomych rachują do 35 ludzi.

Na eskadrze często i wiele mówiono o tem, że bateria Odesska strzelała do flagi parlamentarskiej; nasi zbijali to, mówiąc, że kilka wystrzałów kulami dano w ówczas, gdy z baterii spostrzeżono, że paropływ zanadto zbliżał się do brzegu i zdejmował plany.

Szyper Masłowski powiedział, że paropływ „Retribuszena” niezawodnie doniósł swemu admirałowi, iż 2 Kwietnia spalił transport skarbowy. Uwagę tę zrobił zapytań, jakie mu czynił admirał francuzki, który nie chciał mu wierzyć, że wypadek ten nie miał miejsca, jak również i temu, że nasz parowiec „Turek”, w oczach paropływu „Retribuszena”, odprowadził transport do Mikołajewa.

Na zapytania o głębokości zatoki, szyprówie nasi odpowiedzieli, że tam niema więcej jak 11 stóp, a gdy admirał z nieukontentowaniem zagadnął: jak kimże sposobem przeprowadzają okręta? odrzekli, że na (kamelach).

Dziwili się, jakim sposobem mogła się utrzymać tak długo jedna armatynie ustając na chwilę w strzelaniu, i zapytywali, czy nie przywiązani są do niej ludzie? na co odpowiadano: jednakowo przywiązani są ludzie do każdej armaty, które obecnie dla tego tylko są nieczynne, że paropływy są za daleko od ich wystrzałów.

Pytali się, czy ufortyfikowany Oczakow i Kinburn? odpowiedź była, że w Oczakowie daleko więcej dział obłężniczych jak w Kinburnie. Na zapytanie: jaka liczba wojska w Odessie? odpowiedzieli, że o ile im wiadomo, to do 60,000 piechoty, 12,000 kawalerii i 200 dział polowych.

Według mniemania szyprów, eskadra sprzymierzona udała się do Synopy, lub do innego jakiego portu, dla zaopatrzenia się w świeżą prowizję, której flota bardzo potrzebuje.

Jeden, który komunikował szyprom wiadomości, opowiadał im, że przy stole dwaj admirałowie rozmawiali o wiadomości otrzymanej od austriackiego kupieckiego statku, że nie tylko Kiustendzi, ale i Białdyk zajęte są przez

wojska Rosyjskie, i że wiadomość ta wzbudziła w nich nieufność, i powstrzymała udanie się do Warny dla wzięcia zapasów świeżej prowizyi. Gaz. rz.

Francya.

Paryż, d. 24. Maja. — W zamku St. Cloud odbyła się dziś narada ministeryalna.

Jeneral Baraguay ma otrzymać oprócz dowództwa nad obozem w St. Omer buławę marszałkowską. Marszałkami mają także zostać jenerałowie Ornano i Hautpoul. Ostatni ma dowództwo naczelne nad armią południową francuzką.

— W środę przyszłą mają być posiedzenia ciała prawodawczego odroczone. Przy tej sposobności podobno odczytanem będzie nowe poselstwo cesarza Napoleona.

— Deputowany jeneral Roger, który onegdaj jeszcze był na posiedzeniu ciała prawodawczego, następnej nocy tknięty paraliżem umarł lat 78 licząc wieku.

— Cesarz postanowił podarować serwis srebrny wartości 55,000 fr. cesarskiemu klubowi, który się tworzy.

— Cesarzowa wybiera się latem do Bioritz niedaleko Eaux Bonnes, aby tam używać kąpeli.

— Kilku znakomitych legitymistów aresztowano w tych dniach z niewiadomych powodów.

— Dnia 20. Maja popłynął na dwóch parowcach ostatni batalion z armii przeznaczony do Turcyi. Z Piemontu codziennie przypędzają trzody wołów, przeznaczone dla armii wschodniej.

— Z Cherbourga popłynęła korweta szrubowa „Phlegeton” na Bałtyk.

— Donoszą z St. Omer, że tam robotnicy cywilni i wojskowi w wielkich magazynach obozowych zatrudnieni są robieniem skrzyń wielkich do sucharów, tudzież że od kilku dni ćwiczą żołnierzy w szybkim siadaniu do wagonów z bronią i bagażami.

— Zburzenie zamku Gustavswern dotąd się niepotwierdziło. Natomiast zaręczają, że flota angielska bombarduje Reval i zapaliła to miasto. Depesze w tej mierze miał rząd dziś odebrać.

— Wiadomości z Konstantynopola opiewają, że przesilenie ministeryalne wciąż tam się utrzymuje. Stanowisko Reszyda baszy jest zachwiane. Dawny seraskier zapewne wróci do władzy.

— Z powodu ogłoszenia traktatu zawartego przez Prusy i Austryą w Debatach powołanym został pan de Sacy do ministerstwa. Przypominamy, że podobne ogłoszenie w roku przeszłym dało powód do śledztwa, w które było uwikłanych kilku dyplomatów.

Anglia.

Londyn, 22. Maja. — Bilet własnoręczny cesarza austriackiego do barona Bacha, wraz z artykułem na pół urzędowym gaz. wiedeńskiej jest przedmiotem rozbioru po wszystkich dziennikach angielskich. Daily News która najzacieciej niedowierzała, aby Austrya wystąpiła czynnie naprzeciw Rossyi, jeszcze dziś powiada, że niema by najmniejszego powodu do zmienienia swojego zdania. Dziwna rzecz, że przy tej nadarzonej sposobności Times milczy o Austrii. Prawda, że korespondenci wiedeńscy piszą do dzienników angielskich, iż wkrótce poseł rosyjski pan Meyendorf opuści Wiedeń i że Austrya zerwie stosunki z Rossyą, jednakowoż są organa londyńskie, które niedowierzają Austrii. Nawet organa rządowe tak piszą o austriackim usposobieniu, że niemożna odgadnąć prawdziwej myśli rządu angielskiego w tej mierze. Są tylko rozumowania dzienników, że Austrya powinna połączyć się z zachodnimi mocarstwami i do akcyi przystąpić, ale niemasz na to najmniejszego dowodu. Równie gielda nieoczywiła się tą wiadomością o bilecie cesarskim. Globe powiada, że gielda stała się podejrzliwą z powodu naboru 95,000 ludzi do wojska austriackiego, bo w bilecie cesarskim niemasz nic powiedzianego, na jaki cel podwyższa Austrya armią swoją.

Londyn, 23. Maja. — Skandynawia, a głównie Szwecya urosła nagle w znaczenie w oczach naszych polityków, a to w skutek potęgi obecnego położenia rzeczy w Europie. Z szczególniejszym zadowoleniem przedrukował Times artykuł z Aftonblad, pisma najpopularniejszego w północnej Europie, najpotężniejszego organu publicznej opinii w owych krajach i stałego sprzymierzeńca mocarstw zachodnich. Każdy Anglik według Timesa czuć powinien, że jeżeli jest jakowy naród w Europie, którego należałoby utrzymać niepodległość i powiększyć jego siły w interesie Anglii, to niezaprzeczenie Szwecya. Upadek potęgi szwedzkiej przypada właśnie na czas, gdy potęga rosyjska niezmiernie poczęła wzrastać, a ostatni cios zadany Szwecyi, to jest zabranie jej Finlandyi i wysp Aland przez Rossyą, jest wypadkiem sprzymierzenia pomiędzy królem Gustawem Adolfem IV. a Anglią, sprzymierzenia, które przypadło na czasy, w których inne narody poszły pod jarzmo systemu stałego ładu i pokoju tyłkczego. Chętnie wymierzyłby Times Szwecyi słusność za stare szkody i powróciłby teraz utracone przez nią prowincye które powiązane są węzłami dziejów, pokrewieństwa i religii ze szwedzką monarchią. Zachodzi teraz kwestya, którą Times przedkłada ludowi szwedzkiemu, czyliby nie było rzeczą stosowną obecną sposobność użyć na sprzymierzenie zaczepne i odporne między Szwecyą a Francją i Anglią naprzeciw Rossyi. Rossya zna opinią w Szwecyi bardzo dobrze i obawia się jej nalezycie, boby inaczej nie przestała na prostej neutralności tego państwa. Pozwoliła na neutralność, bo wiedziała, że to rzecz ostateczna, którą mogła osiągnąć ze strony szwedzkiej. Times daje do namysłu Prussom, reszcie Niemiec, wszystkim mocarstwom, które sądzą, że mogą walce spokojnie się przypatrywać i przedstawia skutki ich wyłączenia się od wojny, bo Rossya przy jej zakończeniu obaczywszy się dość silną, zemściłaby się na państwach, które ani za, ani przeciw nim nie chciały się oświadczyć. Stan przed wojną na żaden sposób nie może być przywrócony, wpływ Rossyi albo musi się zmniejszyć albo się podnieść, innego sposobu niemasz, a najskuteczniejszym środkiem zapobiedz można temu wzrostowi wpływu rosyjskiego, jeżeli się przylączy państwa do mocarstw zachodnich na tak długo, aż pokój będzie poddyktowanym w obronie interesów europejskich.

— Według korespondencji paryskiej Globe i Timesa mieli się zapytać posłowie pruski i austriacki ministra spraw zagranicznych pana Drouin de l'Huys czyli mocarstwa zachodnie zaprzestałyby na status quo ante bellum, gdyby cesarz Mikołaj dał się nakłonić do ustąpienia z tureckiego terytorium. Pan Drouin de l'Huys odpowiedział że nie. Zapytanie to i odpowiedź bardzo

są prawdopodobne, kiedy się zastanowimy, co opiewa sprzymierze zaczepne i odporne zawarte między Prussami i Austrią. Oba te mocarstwa zobowiązały się niepozwalac Rossyi na przekroczenie Balkanu i na wcielenie księstw naddunajskich do Rossyi, więcję atoli od niej nie żądają. Rosya atoli wkrótce sama będzie zmuszoną to uczynić z własnego interesu. Pozostanie więc jeszcze druga część do odrobienia, którą załatwić postanowiły mocarstwa zachodnie i tćm się tćż różnią w swoich sprzymierzach od konwencyi mocarstw wielkich niemieckich. Jak się to więc rozwinię, czas pokaże. Francya i Anglia niechęć pod żadnym warunkiem pozwoili, aby kwestya wschodnia znów się ponowiła, a ponowićby się musiała według ich twierdzeń, gdyby Rosya pozostawiła w status quo ante bellum, jest to więc kwestya, na której cała sprawa polega.

Na posiedzeniu izby niższej odpowiedział Sir James Graham na interpelacyę Digby Seymoura, że na czarném morzu wzięto do niewoli 50 Rosyan i że admirał Dundas otrzymał rozkaz wymienienia ich za jeńców angielskich zostających w ręku Rosyan. Inne rozprawy na tćm posiedzeniu były mniej-szej wagi i dotyczyły skarbowości.

Londyn, d. 24. Maja. — Dzisiejsze dzienniki zamieszczają oprócz tekstu podanego przez nas sprzymierza zaczepnego i odpornego zawartego między Prussami i Austrią, jeszcze artykuł dodatkowy który brzmi jak następuje:

W moc stipulacyi objętej artykułem 2 traktatu na dniu dzisiejszym zawartego między Naj. królem pruskim i Naj. cesarzem austriackim względem sprzymierza zaczepnego i odpornego, będzie inicjatywa wypadku, od którego zawiśnie akcyja jednej wysokiej strony układającej się o wspólną obronę terytorium, stanowiła przedmiot osobnej ugody, uważanej za część integralną głównego traktatu. Naj. monarchowie nie mogli się uchylić od wzięcia pod rozważę, że niepewne przedłużenie obsadzenia terytorii J. Wys. sułtana nad niższym Dunajem wojskami rosyjskimi zagroziłoby politycznym, moralnym i materyalnym interesom nie tylko wszystkich krajów niemieckich, ale jeszcze własnym państwu i to w tćm wyższym stopniu, im dalej Rosya swe zagony wojenne zapuszczałaby w tureckie terytorium. Wysokie dwory Austrii i Prus zgadzają się w życzeniu, unikania o ile można wszelkiego udziału w wojnie pomiędzy Rosyą z jednej a Francją, Anglią i Turcyą z drugiej strony, i zarazem przykladaną się do przywrócenia powszechnego pokoju. Uważają w szeregłości dane niedawno przez dwór petersburski oświadczenie w Berlinie, którym Rosya uważa pierwotny powód obsadzenia księstw naddunajskich za upadły w skutek koncesyi, jakie teraz porta udzieliła swym poddanym chrześcijańskim i które na rzecz ich przyszły do skutku, za silny żywiół do przywrócenia pokoju i bardzoby żałowały, gdyby nieodniosło to praktycznego wpływu. Spodziewają się przeto, że odpowiedź petersburskiego gabinetu na pruskie propozycye, które temż przesłane zostały w d. 8. b. m. zawierać będą pewność rychłego odwołania wojsk rosyjskich z terytorium tureckiego. Gdyby nadzieje jednak zawiodły, natenczas wzwyż wymienieni pełnomocnicy, a mianowicie ze strony Naj. króla pruskiego, Jego prezes ministerstwa i minister spraw zagranicznych Otto Teodor baron Manteuffel, ze strony Naj. cesarza austriackiego, Jego rzeczywisty tajny radca, generał feldzeugmeister baron Hess i Jego rzeczywisty tajny radca i szambelan, nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister przy dworze pruskim hr. Thun Hohenstein, zawarli osobną ogodę, z odniesieniem się do inicjatywy przewidzianej art. 2. dzisiejszego traktatu sprzymierza, jak następuje:

Jedyny artykuł. Cesarsko austriackie poselstwo złoży oświadczenie z swęj strony cesarsko rosyjskiemu dworowi, które ma na celu wyrobienie rozkazu ze strony Naj. cesarza rosyjskiego do zawieszenia dalszego pochodu jego armii na tureckiem terytorium tudzież żądanie rękojmi dostatecznych od Naj. cesarza względem śpiesznego ustąpienia z księstw naddunajskich. Rząd pruski będzie popierać energicznie te żądania, odwołując się do swych przedstawień przesłanych do Petersburga. Gdyby odpowiedź dworu ces. rosyjskiego wbrew oczekiwaniu tego była rodzaju, żeby nie mogła zupełnie uspokoić względem obu rzeczonych punktów, natenczas jedna z stron układających się, celem ich uzyskania, chwyci się środków w moc przepisów art. 2. dziś zawartego sprzymierza zaczepnego i odpornego, według których każda napaść nieprzyjacielska na terytorium jednej z układających się wysokich stron, ma być odpierana przez drugą całemi siłami wojskowemi, jakeimi rozrządza. Wystąpienie atoli zaczepne obu stron nastąpiłoby dopiero wówczas, gdyby Rosya wcieliła księstwa naddunajskie lub uderzyła na Balkan lub przeszła Balkan. Obecna ugoda będzie najdosłojniejszym monarchom równocześnie z powyższym traktatem do ratyfikacyi przedłożona. Berlin, 20. Kwietnia 1854.

Manteuffel. Hess. Thun.

— Times z układu prusko austriackiego jako tako jest zadowolony, chociaż życzyłby, aby jaśniej był napisany. Inne dzienniki, jak Daily News, a nawet Chronicle nie wiele budują na tym układzie, bo widoczna w nim wyczułają chęć mocarstw niemieckich utrzymania się na neutralnym stanowisku, co porównane z zagrożonem Rossyi wystąpieniem do akcyi gdyby wcieliła księstwa naddunajskie lub przekroczyła Balkan (bo teraz nie dosyć jest przekroczyć Dunaj), naprowadza na domysł, że Rosya teraz z honorem będzie się mogła cofnąć z księstw naddunajskich; traktat ów byłby złotym mostem dla jej honoru, bo teraz cofnęłaby się nie przed nieprzyjacielem, ale przed dawnymi sprzymierzeńcami i przyjaciółmi. Czyliż podobna przypuścić, aby Rosya mogła mieć zamiar posuwania się naprzód przez Balkan mając tyły i boki ogłodzone, przed frontem strasznego nieprzyjaciela, a na linii operacyjnej pozostawione swoje załogi silne, aby strzegły komunikacyi z Rosyą. Z czemby więc ruszała do Konstantynopola. Są to tak jasne rzeczy, iż trudno niepojąć, iż chwila cofania się dla Rossyi nienastąpiła z księstw naddunajskich.

Londyn, d. 25. Maja. — Times przemawia dziś znów za scentralizowaniem systematu wojskowego za pomocą ministerstwa wojennego. Już przed 18 laty, zajmowano się tą sprawą w parlamencie i zamianowano w tćj mierze komisya. Przewodniczącym w komisyi był ówczasowy sekretarz wojny, lord Howick, inni członkowie składali komisya: lord Palmerston, lord Stratford, Sir John Hobhouse i Spring Rice. W roku następnym (1837.) zdali sprawę owi panowie, że gdyby wydział wojenny oddany był jednej władzy, natenczas zapobieżonoby wielu niedogodnościom. Jeżeli więc w czasie pokoju pokazała się potrzeba zaprowadzenia jednoci w systemat administracyi wojennej, przeto w czasie wojny rzecz ta jest konieczna. Na przyszłego ministra wojny po-

ponuje Times lorda Palmerstona, ponieważ posiada energią i wielkie doświadczenie w wydziale wojennym.

— Wiadomość o utracie „Tigru“ pod Odessą potwierdziła się. Dzienniki angielskie mówią, że okręten ten stał się pastwą żywiołów. W tćm nieszczęściu okazali się znów Rosyanie barbarzyńcami, bo na widok tonącego okrętu, strzelali do niego rospalonemi kulami. Daily News powiada, że takich sztuczków w nos potrzebuje Dundas, aby się przebudził i żartów niestoił bombardowaniami. Gdyby od razu był zburzył wszystkie baterye pod Odessą, niemogliby byli Rosyanie rospalonemi kulami burzyć okrętu angielskiego. Czyliż tak „Nelson i Wellington“ postępowali?

Austria.

Wiedeń, dn. 21. Maja. — Koresp. austr. mówi o rozporządzeniach namiestnika wyższej Austrii ze względu na nowo nakazany pobór wojskowy. Ponieważ rzecz ta może się również odnosić do innych krajów koronnych, przeto podajemy tu słowa tćj litografii: „Z obwieszczenia p. namiestnika wyż. Austrii zamieszczonego w Linzer Ztg. z d. 20. b. m. pod względem dostawienia w całej monarchii 95,000 rekruta, okazuje się, iż na Austryę wyższą przypada 1939 ludzi, między którymi należący do klasy popisowej urodzonych w 1831 r., stanowią pierwszą klasę. Dostawa rekruta ma być uskuteczniiona z całym pośpiechem i najdalej ukończona z ostatnim Czerwca r. b. Uwolnienie lub wypuszczenie ze służby wojskowej za złożeniem taksy, następnie urlopowanie służących w straży skarbowej, a po losowaniu do assenterowania przychodzących, nie dozwala się w tym poborze. Wyjątkowo tylko JCK. ap. Mość dozwolił, aby teraz miara 4 stóp 11 cali dla dwóch najmłodszych klas wieku przyjętą była. Publiczne wystawienie list popisowych nowej pierwszej klasy wieku, a bezzwłocznie wygotowane będą, trzy dni tylko trwać będzie, a zaraz 4. dnia rozpocznie się czynność reklamacyi. Pokazuje się z tego, z jaką gorliwością władze krajowe starają się o najściślejsze i najpilniejsze wykonanie rozkazu najwyższego.“

Księstwa naddunajskie.

Główna kwatery Halima baszy gubernatora małej Wołoszczyzny znajduje się w Krajowej. Gubernator wydał był do mieszkańców odezwę datowaną z Bojeszti 28 z. m., dokąd liczne deputacye przybyły dla powitania dowódcy tureckiego. Proklamacya ta będąca wedle zapewnień Pressy, pióra pułkownika francuskiego Dupuy, brzmi:

„Do mieszkańców małej Wołoszczyzny! Przybywamy do was jako wasi obrońcy, jako wasi przyjaciele. Jużście doświadczyli, czego się po Rosyanach spodziewać macie, gdyby się im, czego broń Boże, powieść miało stać się panami waszjej ziemi, waszych osób i majątków waszych. Rosyanie ustępują teraz przed naszą potęgą. We wszystkich walkach z nami. Od wieków posiadamy ten kraj, a pozostawiliśmy was w nienaruszonem posiadaniu waszych praw, swobód i własności. Zważcie różnicę, gdyby Rosyanie mieli się stać panami waszemi. Krótki czas ich tutaj pobytu pozostanie wam w bolesnej na długo pamięci. Wasze majątki, wasze prawa i wasze swobody zdeptali nogami, zapasy zboża i siana spalili, stada bydła uprowadzili, a za to co spożyli, nie zapłacili wam wcale. Wydałem surowe rozkazy do wszystkich podwładnych mi oficerów, aby płacili gotówką za wszelką żywność jaką dla ludzi swoich od was nabywać będą. Najdrobniejsze nadużycie, którego by się żołnierze moi dopuścili, surowo ukaranem będzie. Przybywamy do was jako przyjaciele i opiekunowie wasi. Ktokolwiek z was uczynił jaką przysługę Rosyanom w czasie ich tutaj pobytu, temu przebaczam; jeżeliby kto wszakże dopuścił się jakowego względem nas przeniewierzenia, ten podwójnie karany będzie. Niechaj każdy z was odda się tak jak dawniej zatrudnieniu swemu. Pragnę dać wam jak najmniej uczuć cierpienia i trudy wojenne. Sprawiajcie się spokojnie. My prowadzimy wojnę przeciwko Rosyanom, a nie przeciwko wam. Padiszał bardzo wam sprzyja.“

Halim basza Ferik.

— P. d'Aristarchi zamieszcza w Pressie list usprawiedliwiający w obec zarzutów korespondenta Timesa, jakoby pobierał 3000 dukatów od Rosyi. P. d'Aristarchi użala się, że chciano skompromitować go i podać w wątpliwość charakter jego i przywiązanie jako urzędnika do swojego monarchy sułtana. Będąc pełnomocnikiem wołoskim, pobierał płacę z budżetu księstwa, po wyjeździe zaś księcia Stirbeja, władze rosyjskie zmniejszyły pensyę do 3000 dukatów, przeciw czemu reklamował i ofiarowanej mu pensyi nie przyjął.

— Z Belgradu donosi O.-D.-Post, iż w tych dniach spodziewany tam synowiec ks., którego przyjazd daje wiele do myślenia. Młody Karadzjerdziewicz bowiem urodzony jest w Rosyi, tam wychowany i tam służy w gwardyi, zatem pobyt jego w Serbii nastreczy nowe trudności w stosunkach ks. Aleksandra do rządu tureckiego. Nietylko bowiem, iż na żądanie baszy belgradzkiego konsul rosyjski p. Muchin musiał był kraj opuścić, ale nawet rodowici Serbowie zostający w służbie rosyjskiej, albo przynajmniej pobierający z tamąd pensyę emerytalną, nie mogą w kraju pozostać. Przyjazd zatem synowca ks. będącego rodem z Rosyi i w wojsku rosyjskiem służącego, a prztem uroczystości dworskie na jego przybycie sposobione, staną się powodem nowych reklamacyi władz tureckich.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 27. Maja. — Pszenica 94—103 tal., żyto 69½—68½ tal., jęczmień 50—55 tal., owies 36—41 tal., groch 65—70 tal., rzep zimowy 84—83 tal., rzepik zimowy 83—82 tal., olej rzepiowy 12½ tal., olej lniany 13½ tal., okowita bez beczki 33½ tal.

Szczecin, d. 27. Maja. — Żyto 65—72 tal., okowita 10½ tal.

Przybyli do Poznania dnia 28. Maja.

BAZAR: Szuldrzyńska z Lubasza.
POD CZARNYM ORŁEM: Meissner z Guttów; Brodnicka z Gniezna.
HOTEL DU NORD: Skorzewski z Nekli; Łącki z Posadowa.
HOTEL PARYZKI: Wilkoński z Chwalibogowa; Radłowski z Kocialkowej górk; Kolski z Arkuszewa; Heyniz z Trzemeszna.

Z dnia 29 Maja.

BAZAR: Wolniewicz z Dembieca.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Schmeling z Berlina; Treskow z Wierzonki.
HOTEL BAWARSKI: Drwęski z Sędzin; Lossow z Boruszyna.
POD CZARNYM ORŁEM: Zychlinski z Brzostowni.
HOTEL RDEZDZSKI: Stabłowski z Słiwna; Szczaniecki z Bród.
HOTEL DU NORD: Kierski z Ckrzypka; Gajewski z Wroniaw.
HOTEL PARYSKI: Jasinski z Trzemeszna.

Doniesienie teatralne.

Towarzystwo dramatyczne polskie z Krakowa pod dyrekcją pana Pfeiffra przybywa w bieżącym tygodniu do Poznania. Zamówienia na cały ciąg przedstawień raczy łaskawie pan Zupański księgarz przyjmować.

F. Wallner.

Księgarnia N. Kamińskiego i Spółki w Poznaniu (w Bazarze) otrzymała następujące nowości polskie: Zagon rodzinny. Zbiór obrazków, gawęd i fraszek przez Adama Pługa. 3 tomy. Cena 3²/₃ Tal. Dwie koronacje Sasów Augusta II i Augusta III. królów polskich przez Wł. Syrokomlę. Cena 15 Sgr. Sen wieszcz, opera w trzech aktach. Cena 20 Sgr. Bajarz polski. Zbiór baśni, powieści i gawęd ludowych. 4 tomy. Cena 3¹/₂ Tal. Obraz dworów Europejskich na początku XVII wieku przedstawiony w Dzienniku podróży królewicza Władysława syna Zygmunta III. Skreślony przez Stefana Paca, z rękopisu wydał J. K. Plebański. Cena 1¹/₂ Tal. Pieśni gminne i przysłowia ludu polskiego w Prusach zachodnich, zebrane przez Łyskowskiego. Cena 7 Sgr. Gospodarz. Drugie poprawne wydanie przez J. Łyskowskiego. Cena 15 Sgr. Poradnik weterynaryi gospodarczej przez J. H. Lewandowskiego. Cena 2¹/₂ Tal. Dokładny praktyczny ogrodnik w miesięcznych zatrudnieniach przedstawiony przez J. F. Biernackiego. Cena 2¹/₂ Talara.

Nowości francuskie: Racine et Shakespeare — études sur le romantisme par Stendhal. Cena 1¹/₂ Tal. Mémoires d'un touriste 2 kol. Cena 2¹/₂ Tal. Histoire de la République d'Angleterre et de Cromwell (1649—1658) par M. Guizot. 2 vol. 2 Tal. Nouveaux portraits littéraires par G. Planche. 2 vol. 3 Tal. La jeunesse de Louis XIV. comédie par Al. Dumas. Cena 20 Sgr. La femme chrétienne par Fr. E. Chassay. Cena 1¹/₂ Tal.

Nowości niemieckie: Christkatholische Katechesen für die ersten Schuljahre von J. A. Fritz 2 Bde. 1¹/₂ Tal. Aesthetik der christlichen bildenden Kunst des Mittelalters verfasst von Dr. G. M. Darsch. 2 Tal. Grammatik des Styls oder der Rede. Für die Hand der Schüler von Professor Dr. Braubach 10 Sgr. Muster-Zeichnungen zu Blumengärten und Blumenplätzen in 44 Zeichnungen auf 30 Tafeln von R. E. Clemen 22¹/₂ Sgr. Praktische Anleitung zum Betriebe der Schweinezucht von G. H. Bürger 7¹/₂ Sgr. Die Heerdenkrankheiten der Schaaf derer Erkennung, Vorbeugung und Heilung von H. Seer, Thierarzt. 10 Sgr.

Tańż księgarnia sprzedaje po cenie niższej: Processio in Solemnitate Corporis Christi, zwykle wydanie 1 Tal. ozdobne 2 Tal.

Nabożeństwo na czas procesyi Bożego Ciała zawierające cztery pieśni, cztery ewangelie i cztery modlitwy. Cena 1 Sgr.

Jarmark wełniany.

Jarmark wełniany w tym roku odbędzie się w Poznaniu w dniu 12., 13. i 14. Czerwca.

Ważenie i składanie wełny na starym Rynku i pobliskich ulicach od dnia 10. Czerwca, rozpruwanie waituchów zaś dopiero przy rozpoczęciu jarmarku w poniedziałek dnia 12. Czerwca zrana dozwolone jest.

Publiczne składanie i ważenie wełny w niedzielę dnia 11. Czerwca od godziny 9. przed południem zakazane jest.

Każde przekroczenie tegoż rozporządzenia podpada karze pieniężnej aż do 5ciu Tal.

Składanie i rąbanie drzewa opałowego, naładowanie i odwożenie gruzu, tudzież stawianie materiałów do budowy na starym Rynku i na ulicach do składania wełny wyznaczonych od dnia 10. do 14. Czerwca nie jest dozwolone.

Targ zbożowy przez ten czas odbędzie się na placu Bernadyńskim.

Poznań, dnia 26. Maja 1854.

Królewskie Dyrektoryum Policji.

SPRZEDAŻ KONIECZNA.

W tutejszym powiecie, małżonkom Juliannie i Janowi Rycharskim należące dobra Kozuszkowa Wola, pod Nrem 125. położone, przez landszafę otaxowane na 34,117 Tal. 21 sgr. 1 fen. wedle tacy, mogącej być przejranej wraz z wykazem hipotecznym i warunkami w Registraturze, mają być dnia 4. Września 1854. w miejscu zwykłym posiedzeń sądowym sprzedane.

Niewiadomy z pobytu wierzyciel kupiec Samuel Ruben Sprinz zapożywa się niniejszemu publicznie. Inowrocław, dnia 24. Stycznia 1854

Król. Sąd powiatowy. Wydział I.

OBWIESZCZENIE.

Od Śgo Jana r. b. do tegoż w roku 1857. będą w domu Ziemstwa przez publiczną licytacją największą dajacemu wydzierżawione

- 1) dobra Zembovo w powiecie Bukowskim położone, w terminie dnia 20. Czerwca r. b. o godzinie 4. z południa.
- 2) Przystanki w powiecie Szamotulskim w terminie dnia 20. Czerwca r. b. o godzinie 4. z południa.

Przystępujący do licytacji winien złożyć 500 Tal. kaucyi na zabezpieczenie licytym swego i w razie potrzeby udowodnić, iż warunkom dzierżawnym zadosyć uczynić może.

Warunki dzierżawne mogą być przejrane w registraturze naszej.

Poznań, dnia 26. Maja 1854.

Dyrekcya Prowincyalna Ziemstwa.

Aukcja wina i cygarów.

W czwartek dnia 1. Czerwca r. b. przed południem i po południu, sprzedawac będę w Bazarze przez publiczną licytacją największą dajacemu i za gotówkę:

300 butelek dobrego wina węgierskiego (wytrawnego i słodkiego)

100 butelek starego wina francuskiego

100 butelek wina reńskiego (Zeltinger)

w partjach po 100 butelek, tudzież pewną ilość odleżanych cygarów Hamburgskich i Breimeńskich.

Lipschitz, Król. Kommissarz aukcyjny.

Wzywam uprzejmie wszystkich, którzy pozycyli książek z biblioteki Towarzystwa Literacko-Słowiańskiego w Wrocławiu, aby takowe najdalej do 15. Czerwca r. b. na moje ręce w Wrocławiu Klostestr. 1. b. odesłać zechcieli. W przeciwnym razie nazwiska ich w pismach publicznych ogłoszone będą.

Wrocław, dnia 21. Maja 1854.

Bibliotekarz Towarzystwa Lit. Słowiańskiego
Stanisław Szaniecki.

Podziękowanie publiczne.

Ponieważ Pan Dr. Strahler w asystencji Pana Dr. Wiśniewskiego przez mozolną i szczęśliwą operacją mnie, nie tylko od bliskiej uratował śmierci, lecz znów do zupełnego przyprowadził zdrowia, przeto składam tym oboma Panom publicznie moje serdeczne podziękowanie.

Łaziska pod Wągrowcem, dnia 20. Maja 1854.

Szymon Czerwinski.

Rządca gospodarczy bezzenny znający oba języki, gorzelnictwo i urządzenie płodozmianu, szuka od Św. Jana umieszczenia. Blizszą wiadomość udzieli Jmć Pan Grzegorz Jankowski w Poznaniu Hotel Drezdenski.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Żonatego rządce gospodarczego, zaopatrzonego w dobre świadectwa, i będącego wolnym od wojska wskaże Grabowski, plenipotent w Karłowicach pod Owinskiem.

Do sprzedania lub wydzierżawienia

folwark około 340 morgów mający, w wsi **Kamińcu** pod Kłeckiem powiatu Gnieźnieńskiego. Blizsze wiadomości udzieli obrońca prawa Kellermann w Gnieźnie i tajny radca sprawiedliwości Ryll w Poznaniu na frankowanie listy.

Termin do wydzierżawienia jak na **Bogusławce** należącej do dóbr Zrenickich, odkłada się z powodu jarmarku wełnianego z dnia 10. na **16. Czerwca** r. b. i odbędzie się o godzinie 10. zrana na Bogusławce.

Walne Zgromadzenie Członków Kola Towarzystwa odbędzie się dnia 14. Czerwca r. b. o godzinie 5 z południa w lokalu Kola, na które uprzejmie zaprasza
Dyrekcya.

Knikery z najcieńszego atlasu z faldami i dubeltowemi frandzlami; Najnowsze aksamitne obszyta; Białe hafty, białe bawełniane materyc; Bekawiczki latowe w wszelkim gatunku; Grzebienie do fryzowania i pufów z guttaperecha poleca
K. F. Schuppig.

6 Tal. Twiny (surduty) z buksinu i sukna po 6 Tal.
w czarnym i każdym innym ulubionym kolorze i kroju poleca
Magazyn sukna i garderoby dla mężczyzn
Jakóba Kantorowicza,
przy alei **Nr. 2.** na pierwszym piętrze w domu cukiernika Beelego.

Podajemy niniejszem do wiadomości, iż objeśmy, po Panu Sypniewskim handel **żelaza, maszyn i drobnych wyrobów,** położony w Poznaniu przy Rynku i Wronieckiej ulicy Nr. 92.
F. Oberfelt i Spółka.

Z powodu świąt tygodniowych zamknięty będzie mój lokal handlowy w piątek i sobotę dnia 2. i 3. Czerwca; upraszam zatem moich szanownych odbiorców, aby zamówienia na **drelich i płótno** do tego czasu łaskawie uskutecznić raczyli.
S. Kantorowicza Handel płócien przy Rynku 65.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 27. Maja 1854.	Sto-pa p.c.	Na pr. kurant	
		papie-rami.	gotowi-żami.
Pożyczka rządowa dobrowolna.....	4 ¹ / ₂	—	96 ¹ / ₂
dito z roku 1850.....	4 ¹ / ₂	—	95 ¹ / ₂
dito z roku 1852.....	4 ¹ / ₂	—	95 ¹ / ₂
Oblig. długu skarbowego.....	3 ¹ / ₂	—	83 ¹ / ₂
dito premii handlu morskiego.....	—	—	135
dito Marchii Elektoralnej i Nowej.....	3 ¹ / ₂	—	80 ¹ / ₂
dito miasta Berlina.....	4 ¹ / ₂	—	95
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej.....	3 ¹ / ₂	—	94 ¹ / ₂
dito Prus Wschodnich.....	3 ¹ / ₂	—	89 ¹ / ₂
dito Pomorskie.....	3 ¹ / ₂	—	94 ¹ / ₂
dito W. X. Poznańskiego.....	4	—	—
dito W. X. Pozn., nowe.....	3 ¹ / ₂	—	92 ¹ / ₂
dito Śląskie.....	3 ¹ / ₂	—	—
dito Prus Zachodnich.....	3 ¹ / ₂	—	89 ¹ / ₂
Bilety rentowe Poznańskie.....	4	92 ¹ / ₂	—
Londondory.....	—	—	107 ¹ / ₂
Akcje kolei żelaznej Starog. Poznańsk.	3 ¹ / ₂	—	82 ¹ / ₂

CENY TARGOWE		Dnia 29. Maja 5418 r.	
w mieście Poznaniu.		od tal. sgr. i fn.	do tal. sgr. i fn.
Pszonicy, szefel.....	3 12 6	3 25 6	
Zyta, szefel.....	2 15 6	2 22 3	
Jęczmienia, szefel.....	1 27 9	2 2 6	
Owsa, szefel.....	1 14 6	1 18 9	
Tatarki, szefel.....	1 18 9	1 23 3	
Grochu, szefel.....	2 17 9	2 23 3	
Ziemniaków, szefel.....	— 26 —	— 27 6	
Siana, centnar.....	— 22 6	— 25 —	
Słomy, kopa.....	5 15 —	7 15 —	
Masła, garniec.....	1 25 —	2 6 —	
Spirytusu (beczka 120 kw.) 80 g Tal.	28 12 6	29 5 —	

Julian Simon,
mechanik i technik.